

Prim Ödemelerinin Ertelenmesi ile ilgili açıklamalar

Sosyal Güvenlik Kurumunun Yetkisi

“Yangın, su baskını, sel, kuraklık, yer kayması, deprem gibi afetlerle ağır hastalık, ağır kaza, tutukluluk ve sabotaj gibi nedenlerle ticari veya ekonomik kayıplara uğrayan işverenler, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile bu Kanuna göre primlerini kendileri ödeyen sigortalılar, bu durumu belgelemeleri kaydıyla vakanın veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları ve prim ödeme aczine düştüklerinin, yapılacak inceleme sonucu anlaşılması hâlinde, yukarıda belirtilen vaka veya afet tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut Kuruma olan borçlar ile vaka veya afetin meydana geldiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tahakkuk edecek Kuruma olan borçları, vaka veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren bir yıla kadar Kurumca ertelenebilir.

Birinci fıkrada belirtilen durumlar ile Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenen vaka, afet veya mücbir sebep hâllerinde Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların vakanın, afetin veya mücbir sebebin meydana geldiği tarihi takip eden üç ay içinde Kuruma verilmesi veya yapılması hâlinde, süresinde verilmiş veya yapılmış sayılır.

Yetkili makamlarca genel hayatı etkilediğine dair karar verilen vaka, afet veya mücbir sebep hâllerinde, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahalde doğrudan veya dolaylı olarak zarar gören işverenlerle sigortalı ve hak sahiplerince bu Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların, ödenmesi gereken primlerin ve diğer Kurum alacaklarının ödeme sürelerini bu Kanundaki sürelerle bağlı olmaksızın, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahaldeki şartları ve gelişmeleri göz önünde tutarak belirlemeye ve ertelemeye Kurum yetkilidir. Kuruma olan borçların ertelendiği sürede zamanaşımı işlemez ve ertelenen kısma gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz" Hükümleri yer almaktadır.

Prim Ertelemesinin Kapsamı

24/3/2020 tarihli ve 31078 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca;

a) Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükelleflerin,

b) Koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla; alışveriş merkezleri dahil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayii, madencilik ve taş ocaklığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayi için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dahil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kiraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükelleflerin,

c) Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin, 1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesi uygun bulunmuştur.

5510 sayılı Kanununun 91 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereği Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunca alınan 26/3/2020 tarihli ve 2020/188 sayılı karar ile;

24/3/2020 tarihli ve 31078 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde mücbir sebep ilan edilen ticari, zirai ve serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkarlar siciline kayıtlı olanlar ve tarımsal faaliyette bulunup zirai kazanç elde edenler veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali kabul edilen sektörlerde yer alan mükelleflere ait işyerlerinde 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların;

1) * 2020/Mart ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 2/11/2020 tarihine (31/10/2020 tarihi cumartesi gününe denk gelmesi nedeniyle), * 2020/Nisan ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 30/11/2020 tarihine, * 2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 31/12/2020 tarihine, * 5510 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın ertelenmesi,

2) İlgili mevzuatında belirtilen diğer şartların sağlanması, erteleme kapsamına giren 2020/Mart, Nisan, Mayıs ayı bildirimlerine ilişkin borçları dışında borcu olmamak veya ilgili Kanunları gereğince taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış olmak şartıyla prim ertelenmesi yapılan aylarda teşviklerden yararlanmalarının, ertelenen primlerin bu sürelerde ödenmemesi halinde yararlanılan teşviklerin gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınması,

3) İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaşını doldurmuş veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverenler ile isteğe bağlı sigortalılar hariç 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan;

a) 22/3/2020 tarihi ile mücbir sebep döneminin sonuna kadar 65 yaşını doldurmuş olanların herhangi bir talebe bağlı olmaksızın,

b) Kronik rahatsızlığını sağlık kuruluşlarından alınacak muteber belgelerle ispat ve tevsik edenlerin başvurularına istinaden, mücbir sebep dönemi boyunca tahakkuk edecek sigorta primlerinin, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 üncü günün sonuna kadar ödenmesi halinde süresinde ödendiğinin kabul edilmesi,

4) Mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen ve yukarıda belirtilen işveren ve sigortalılarca, 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların sürelerinin Kurum Başkanınca belirlenebilmesi, yönünde karar verilmiştir.

Bu kapsamda Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunca alınan 26/3/2020 tarihli ve 2020/188 sayılı Kararının birinci maddesinde belirtilen ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali kabul edilen ticari, zirai ve serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, gelir vergisinden muaf olup esnaf ve sanatkarlar siciline kayıtlı olanlar ile tarımsal faaliyette bulunup zirai kazanç elde edenler veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali kabul edilen sektörlerde yer alan mükelleflere ait işyerlerinde 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların;

2020/Mart ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresi 2/11/2020 tarihine

2020/Nisan ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresi 30/11/2020 tarihine,

2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresi 31/12/2020 tarihine,

5510 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın ve herhangi bir talep olmaksızın Kurumca otomatik olarak ertelenmiştir.

Erteleme Kapsamındaki İşyerleri Listesinin Kontrol Sistemi

Erteleme kapsamındaki işyeri listeleri <https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi> üzerinden yayımlanacak olup, işverenlerimiz listede yer alıp almadıkları buradan kontrol edebileceklerdir.

İşyeri tescil bilgilerindeki NACE REV 2 kodunun ilgili sektörlerde olmasına rağmen işyerlerinin listede olmadığını iddia eden işverenlerimiz Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne /Sosyal Güvenlik Merkezine başvuracaklardır.

Ancak, erteleme kapsamında olan sektörlerde faaliyet göstermesine rağmen işyeri tescil bilgilerinde sektörel NACE REV 2 kodunun yanlış olduğunu iddia eden işverenler NACE REV 2 kodunun düzeltilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığının ilgili taşra birimine başvuruda bulunacaklardır.

Yapılan itirazlar üzerine veya incelemeler sonucunda Hazine ve Maliye Bakanlığınca erteleme kapsamındaki sektörlerde faaliyet gösteren mükelleflerde ekleme ve çıkarma işlemi yapılması halinde veya sektörel NACE REV 2 kodunun doğru olmasına rağmen Kurumca belirlenen ertelenen işyeri listesinde olmadığı yönündeki itirazlar sonucunda, erteleme kapsamında işyeri listesinde güncelleme yapılacaktır.

Yapılan güncelleme sonucunda belirtilen işyeri erteleme kapsamına alınabilecek veya erteleme kapsamından çıkarılabilecektir.

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olanlardan erteleme kapsamında yer alanlar GÜVENCE uygulaması ile e-devlet sistemi üzerinden görüntülenebilecektir.

Sigortalılarımızdan erteleme kapsamında olması gerektiği halde olmadığını iddia edenler, Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne /Sosyal Güvenlik Merkezine başvuracaklardır.

Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucu, erteleme kapsamında olmasına karar verilen sigortalıların erteleme girişleri GÜVENCE uygulaması üzerinden manuel olarak yapılacaktır.

Erteleme Kapsamında bulunan borçlar ve taksitlendirmeler

Erteleme kapsamına giren 2020/Mart, Nisan ve Mayıs ayı bildirimlerine ilişkin ertelenen borçlar dışında borçların bulunmaması, borçların olması halinde ilgili kanunlar gereğince taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış olması ve taksitlendirme veya yapılandırmaların devam etmesi ve ilgili teşvik kanunlarında belirtilen diğer şartların sağlanması kaydıyla, erteleme yapılan aylarda teşviklerden yararlanılacak, ertelenen 2020/Mart, Nisan ve Mayıs ayı primlerinin belirlenen sürelerde ödenmemesi halinde yararlanılan teşvikler gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınacaktır.

Ayrıca, 2020 yılında ilk defa tescil edilen işyerleri bakımından da, asgari ücret desteğinden yararlanma şartlarının sağlanması ve erteleme kapsamına giren 2020/Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin tahakkukları dışında borcu olmaması kaydıyla prim ertelenmesi yapılan aylarda asgari ücret destekleri oluşturulacak, ancak ertelenen 2020/Mart, Nisan ve Mayıs ayı primlerinin belirlenen sürelerde ödenmemesi halinde yararlanılan asgari ücret desteği gecikme cezası ve gecikme zammıyla geri alınacak şekilde ilgili dönemlere borç oluşturulacaktır.

Ev Hizmetlerinde Çalışanların Durumu

5510 sayılı Kanunun Ek-9 uncu maddesine göre ev hizmetlerinde sigortalı çalıştıran işverenler için Yönetim Kurulu kararının birinci maddesi kapsamında herhangi bir erteleme işlemi yapılmayacaktır.

4b Kapsamına Giren Sigortalılar için Erteleme İşlemlerine İlişkin Düzenlemeler

Yönetim Kurulu Kararının üçüncü maddesi kapsamında 65 yaşını doldurmuş olması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverene ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin erteleme işlemi gerçek kişi işverenin/sigortalının TC kimlik numarası ile yapılan sorgulama neticesinde merkezden otomatik olarak yapılacaktır.

İşverenlerin/sigortalıların 65 yaşından büyük olup olmadığı 22/3/2020 ile mücbir sebep halinin bittiği tarih aralığına göre hesaplanacaktır.

Kronik rahatsızlığı bulunan işverenlere ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin erteleme işlemi gerçek kişi işverenin/sigortalının TC kimlik numarası ile Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) Ek 1-a kapsamındaki kişiler arasında olup olmadığına ilişkin yapılacak çapraz sorgulama neticesinde merkezden otomatik olarak yapılacaktır.

İşverenlerin/sigortalıların kronik rahatsızlığının olup olmadığı 22/3/2020 ile mücbir sebep halinin bittiği tarih aralığına göre hesaplanacaktır.

65 yaşını doldurmuş olması veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverenlerin/sigortalıların mücbir sebep dönemi boyunca tahakkuk edecek sigorta primleri, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar ödenmesi halinde yasal süresinde ödenmiş kabul edilecektir.

Yönetim Kurulu Kararının üçüncü maddesi kapsamında 65 yaşını doldurmuş veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverene/sigortalıya ilişkin erteleme başlangıç ayı/dönemi 2020/Şubat olarak kabul edilecek, bitiş ayı/dönemi ise sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna denk gelen ay/dönem olacaktır.

5510 sayılı Kanunun Ek-9 uncu maddesine göre ev hizmetlerinde sigortalı çalıştıran işverenler için de Yönetim Kurulu Kararının üçüncü maddesi kapsamında erteleme işlemi yapılacaktır.

SGK'na Verilecek Olan Bilgi Belge ve Beyannamelere İlişkin Düzenlemeler

Mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen ve yukarıda belirtilen işveren ve sigortalılarca 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların ertelenip ertelenmeyeceği yetkisi Yönetim Kurulu kararıyla Kurum Başkanına verilmiştir.

Bu nedenle Kurum Başkanı tarafından bu konuda herhangi bir tasarrufta bulunana kadar, 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların sürelerine ilişkin olarak cari usul ve süreler gereği işlem yapılacaktır.